

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 572
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 99
Ημερομ. Κατάθεσης: 20/10/2026

ΠΡΟΣ: ΤΟΥΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

ΕΡΩΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΚΕ

Θέμα: Αποξηλώσεις εξοπλισμού στα Ορυχεία και στους ΑΗΣ Μεγαλόπολης – Ερωτήματα για τη διαχείριση της βιομηχανικής κληρονομιάς και επείγουσα ανάγκη προστασίας του εκσκαφέα E17

Κύριοι-α Υπουργοί,

Η διαδικασία απολιγνιτοποίησης στη Μεγαλόπολη συνοδεύεται από εκτεταμένες εργασίες αποξήλωσης και απομάκρυνσης μηχανολογικού εξοπλισμού, εγκαταστάσεων και υποδομών των λιγνιτικών ορυχείων και των Ατμοηλεκτρικών Σταθμών (ΑΗΣ) της ΔΕΗ. Πρόκειται για εγκαταστάσεις που επί δεκαετίες αποτέλεσαν βασικό πυλώνα της ηλεκτροπαραγωγής της χώρας και συνδέθηκαν άμεσα με την οικονομική και κοινωνική ζωή της περιοχής.

Ωστόσο, σοβαρά ερωτήματα ανακύπτουν σχετικά με τον τρόπο υλοποίησης των αποξηλώσεων, την καταγραφή και αξιολόγηση του εξοπλισμού, τη διαφάνεια των σχετικών συμβάσεων και τη δυνατότητα διατήρησης εγκαταστάσεων ιδιαίτερης ιστορικής, τεχνικής και βιομηχανικής αξίας.

Σύμφωνα με όσα κατήγγειλε ο Σύνδεσμος Συνταξιούχων ΔΕΗ Μεγαλόπολης κατά τη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου της 8ης Σεπτεμβρίου 2026, έχουν ήδη αποξηλωθεί σημαντικά τμήματα της 3ης Μονάδας, χιλιάδες μέτρα ταινιόδρομων του Λιγνιτικού Κέντρου, καθώς και πλήθος μηχανημάτων και εγκαταστάσεων. Μεταξύ αυτών αναφέρεται και ο ιστορικός απολήπτης SR240, κατασκευής 1957, ο οποίος, σύμφωνα με τον Σύνδεσμο, καταστράφηκε χωρίς προηγούμενη τεκμηρίωση της ιστορικής του αξίας.

Παράλληλα, ο Σύνδεσμος επισήμανε ότι δεν έχει λάβει πλήρη ενημέρωση για δύο συμβάσεις αποξήλωσης, το οικονομικό τους αντικείμενο, τον εξοπλισμό που περιλαμβάνουν και τον τρόπο αξιοποίησης των υλικών που απομακρύνονται.

Το ζήτημα εξετάστηκε από το Δημοτικό Συμβούλιο Μεγαλόπολης, το οποίο με την **ομόφωνη απόφαση 256/2026** αναγνώρισε την ανάγκη ιστορικής και βιομηχανικής αξιολόγησης του εναπομείναντος εξοπλισμού και διερεύνησης δυνατοτήτων επανάχρησής του. Μεταξύ των προτάσεων περιλαμβάνονται η δημιουργία Βιομηχανικού Πάρκου και Μουσείου Λιγνίτη, η διατήρηση

εμβληματικών μηχανημάτων ως βιομηχανικών τοπόσημων και η ανάπτυξη εκπαιδευτικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων.

Παρά την απόφαση αυτή, σύμφωνα με τη νεότερη, από 19 Οκτωβρίου 2026, επείγουσα επιστολή του Συνδέσμου Συνταξιούχων προς τη διοίκηση της ΔΕΗ, οι εργασίες αποξήλωσης συνεχίζονται. Μάλιστα, ο Σύνδεσμος αναφέρει ότι **κατά το δεκαπενθήμερο που προηγήθηκε της επιστολής καταστράφηκαν επτά εκσκαφείς**, ενώ ως τελευταίος λειτουργικός καδοφόρος εκσκαφέας αυτού του τύπου στο Λιγνιτικό Κέντρο Μεγαλόπολης έχει απομείνει ο Ε17.

Για τον συγκεκριμένο εκσκαφέα εκφράζεται ιδιαίτερη ανησυχία, καθώς, πέραν της ιστορικής και τεχνικής του αξίας, σύμφωνα με τον Σύνδεσμο, βρίσκεται σε σημείο όπου έχουν συγκεντρωθεί νερά, γεγονός που καθιστά αναγκαία την άμεση εξέταση μέτρων προστασίας του.

Με την ίδια επιστολή, ο Σύνδεσμος ζητά την προσωρινή αναστολή των αποξηλώσεων εξοπλισμού που δεν έχει ακόμη αξιολογηθεί, την καταγραφή των εναπομεινάντων μηχανημάτων και την άμεση προστασία του εκσκαφέα Ε17. Παράλληλα, ζητά έγγραφη απάντηση από τη διοίκηση της ΔΕΗ και συνάντηση εργασίας με τους αρμόδιους φορείς εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της επιστολής, προκειμένου να εξεταστεί η διάσωση αντιπροσωπευτικών στοιχείων της βιομηχανικής κληρονομιάς της Μεγαλόπολης.

Η απολιγνιτοποίηση και η αναγκαία αποκατάσταση των εγκαταστάσεων δεν αναιρούν την υποχρέωση να εξεταστεί προηγουμένως ποια στοιχεία της βιομηχανικής ιστορίας της περιοχής μπορούν να διατηρηθούν και να αξιοποιηθούν.

Η οριστική καταστροφή μηχανημάτων πριν από την ολοκλήρωση αυτής της αξιολόγησης ενδέχεται να στερήσει από τη Μεγαλόπολη δυνατότητες πολιτιστικής, εκπαιδευτικής και αναπτυξιακής αξιοποίησης που δεν θα μπορούν να ανακτηθούν εκ των υστέρων.

Επισημαίνεται ότι το Ελληνικό Δημόσιο διατηρεί σημαντική άμεση και έμμεση μετοχική συμμετοχή στη ΔΕΗ Α.Ε., γεγονός που αναδεικνύει και τον θεσμικό ρόλο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, ως προς την προάσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου ως μετόχου και την παρακολούθηση της διαχείρισης και αξιοποίησης σημαντικών περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας.

Ερωτώνται οι κ. Υπουργοί:

1. Έχει πραγματοποιηθεί, πριν από την έναρξη των αποξηλώσεων στα Ορυχεία και στους ΑΗΣ Μεγαλόπολης, ολοκληρωμένη καταγραφή και τεχνική, οικονομική και ιστορική αξιολόγηση του προς απομάκρυνση εξοπλισμού; Με ποια συγκεκριμένα κριτήρια αποφασίστηκε ποια μηχανήματα θα αποξηλωθούν ή θα καταστραφούν και ποια θα μπορούσαν να διατηρηθούν, ιδίως δεδομένων των καταγγελιών για την καταστροφή επτά εκσκαφέων και του ιστορικού απολήπτη SR240;

2. Ποιο είναι το συνολικό οικονομικό αντικείμενο των συμβάσεων αποξήλωσης του εξοπλισμού των Ορυχείων και των ΑΗΣ Μεγαλόπολης, ποια διαδικασία ακολουθήθηκε για την ανάθεσή τους και πώς διασφαλίζεται η οικονομική αξιοποίηση των απομακρυνόμενων υλικών; Σε ποιες ενέργειες έχει προβεί ή προτίθεται να προβεί το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του και της μετοχικής συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στη ΔΕΗ Α.Ε., προκειμένου να ενημερωθεί για την οικονομική αποτίμηση και αξιοποίηση του αποξηλούμενου εξοπλισμού και για τον τρόπο με τον οποίο διασφαλίζονται τα συμφέροντα του Δημοσίου ως μετόχου;

3. Έχουν εξεταστεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού οι εγκαταστάσεις και τα μηχανήματα του Λιγνιτικού Κέντρου Μεγαλόπολης ως προς τη δυνατότητα χαρακτηρισμού τους ως νεότερων μνημίων βιομηχανικής κληρονομιάς; Προτίθενται οι αρμόδιες αρχές να προβούν άμεσα σε αυτοψία και να εξετάσουν τη λήψη μέτρων προστασίας για τον τελευταίο λειτουργικό καδοφόρο εκσκαφέα Ε17, πριν από οποιαδήποτε ενέργεια αποξήλωσης ή απομάκρυνσής του;

4. Σε ποιες συγκεκριμένες ενέργειες έχουν προβεί ή προτίθενται να προβούν, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, για την προστασία του εναπομείναντος εξοπλισμού, μέχρι την ολοκλήρωση της αξιολόγησής του και για την προώθηση της ομόφωνης απόφασης 256/2026 του Δημοτικού Συμβουλίου Μεγαλόπολης; Έχει εξεταστεί η δυνατότητα προσωρινής αναστολής των αποξηλώσεων εξοπλισμού που δεν έχει αξιολογηθεί και η συνεργασία με τη ΔΕΗ, τον Δήμο και τους τοπικούς φορείς για τη δημιουργία Μουσείου Βιομηχανικής και Ενεργειακής Κληρονομιάς;

ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Παρακαλούνται οι αρμόδιοι Υπουργοί να καταθέσουν, κατά λόγο αρμοδιότητας, τα ακόλουθα έγγραφα, μεριμνώντας, όπου απαιτείται και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, για την αναζήτησή τους από τους αρμόδιους φορείς. Σε περίπτωση μη κατάθεσής τους, να γνωστοποιηθούν συγκεκριμένα οι λόγοι για τους οποίους δεν κατέστη δυνατή η προσκόμισή τους

1. Αντίγραφα των δύο συμβάσεων αποξήλωσης εξοπλισμού στα Ορυχεία και στους ΑΗΣ Μεγαλόπολης, στις οποίες αναφέρεται ο Σύνδεσμος Συνταξιούχων ΔΕΗ, με το τεχνικό και οικονομικό αντικείμενό τους, καθώς και τυχόν έγγραφα ενημέρωσης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών σχετικά με την οικονομική αξιοποίηση του εξοπλισμού.

2. Την πλέον πρόσφατη διαθέσιμη κατάσταση του εξοπλισμού που έχει αποξηλωθεί, καταστραφεί ή απομακρυνθεί, καθώς και εκείνου που προγραμματίζεται να αποξηλωθεί, με ιδιαίτερη αναφορά στους μεγάλους εκσκαφείς, τον απολήπτη SR240 και τον εκσκαφέα Ε17.

3. Τις τυχόν μελέτες ή εκθέσεις αξιολόγησης της τεχνικής, οικονομικής και ιστορικής αξίας του εξοπλισμού που προηγήθηκαν των αποφάσεων αποξήλωσης, καθώς και τις τυχόν σχετικές εισηγήσεις ή εκθέσεις αυτοψίας των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού.

4. Τα τυχόν έγγραφα των αρμόδιων Υπουργείων σχετικά με την προστασία του εκσκαφέα Ε17 και την εξέταση ή υλοποίηση των κατευθύνσεων της ομόφωνης απόφασης 256/2026 του Δημοτικού Συμβουλίου Μεγαλόπολης.

Αθήνα, 20/10/2026

Έλενα Γ. Καραγεωργοπούλου
Ανεξάρτητη Βουλευτής Α' Ανατολικής Αττικής